

Wojewoda Pomorski

Gdańsk, dnia 11 marca 2024 r.

WK-I.431.15.2023.HM

Wystąpienie pokontrolne

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Rada Gminy Sadlinki¹ (dalej: Rada Gminy).

Przedmiot kontroli:

Realizacja zadań zleconych radom gmin z zakresu administracji rządowej oraz prawidłowość i terminowość załatwiania skarg i wniosków.

Okres objęty kontrolą:

Od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r.² w zakresie skarg i wniosków.

Od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.³ w zakresie wyborów ławników.

Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli:

Kontrola planowa, w trybie zwykłym, na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie⁴ oraz art. 258 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁵ (dalej: kpa).

Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

Od 22 stycznia 2024 r. do 31 stycznia 2024 r.

Kierownik jednostki kontrolowanej:

Pan Jarosław Gutmański – Przewodniczący Rady Gminy Sadlinki⁶ (dalej: Przewodniczący Rady Gminy).

¹ ul. Kwidzyńska 12, 82-522 Sadlinki

² w tym z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresie, jeśli miały wpływ na kontrolowaną działalność

³ w tym z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresie, jeśli miały wpływ na kontrolowaną działalność

⁴ t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 190

⁵ t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.

⁶ akta kontroli str. 41

Skład zespołu kontrolującego:

Mariusz Hałasa – inspektor wojewódzki, kierownik zespołu kontrolującego,
Przemysław Doliński – inspektor wojewódzki, członek zespołu kontrolującego.

Informacje wstępne:

Zgodnie z art. 11a ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym⁷ organami gminy są wójt oraz rada gminy. Do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej.

Zgodnie z art. 160 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych⁸ (dalej: pousp) ławników do sądów okręgowych oraz do sądów rejonowych wybierają rady gmin.

Wybory przygotowują gminy, jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej. Prezes Sądu Okręgowego w Gdańsku przekazał informację, iż nie istniało zapotrzebowanie na ławników w kadencji 2024-2027⁹.

Na podstawie art. 229 pkt 3 kpa rada gminy rozpatruje skargi na wójta i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych, z wyjątkiem spraw należących do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, natomiast zgodnie z art. 242 § 1 kpa, rozpatruje wnioski, których przedmiotem są m.in. sprawy dot. ulepszenia organizacji czy usprawnienia pracy rady.

W trakcie czynności kontrolnych weryfikacji poddano:

- rejestr skarg i wniosków,
- dokumentację dotyczącą 3 skarg złożonych do Rady Gminy,
- informację o dniach i godzinach przyjęć obywateli w sprawach skarg i wniosków wywieszoną w siedzibie rady.

Kontrolę przeprowadzono w trybie zdalnym, tj. poza siedzibą jednostki kontrolowanej, zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹⁰, z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej i dokumentów w formie elektronicznej.

Ustalenia:

1. Prawdliwość oraz terminowość załatwiania skarg i wniosków

Stosownie do zapisów § 14 ust. 3 pkt 8 Regulaminu organizacyjnego¹¹ do kompetencji zastępcy wójta należy nadzór nad właściwym przygotowaniem

⁷ t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.

⁸ t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 217 ze zm.

⁹ pismo z 19 maja 2023 r., akta kontroli str. 118

¹⁰ t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224

¹¹ regulamin organizacyjny Urzędu Gminy Sadlinki, akta kontroli str. 119-134

materiałów pod obrady Rady Gminy oraz prowadzenie dokumentacji z prac biura Rady Gminy. Zgodnie z przekazanym zakresem obowiązków¹² zastępca wójta prowadzi sprawy dotyczące Rady Gminy. Ponadto Przewodniczący Rady poinformował¹³, iż za prowadzenie rejestru skarg i wniosków odpowiedzialny jest zastępca wójta.

Z informacji przekazanej pismem¹⁴ Przewodniczący Rady Gminy poinformował, iż nie ustalono terminów oraz godzin przyjęć obywateli w sprawach skarg i wniosków. W razie zaistnienia takiej konieczności, Przewodniczący lub jego zastępca – wychodząc naprzeciw potrzebom mieszkańców – przyjmują skargi i wnioski obywateli po uprzednim umówieniu konkretnego terminu wizyty w Urzędzie Gminy w Sadlinkach. Uznać zatem należy, że Rada Gminy nie wypełnia obowiązków wynikających z art. 253 § 2 i 3 kpa dotyczących przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków co najmniej raz w tygodniu, gdzie dni i godziny przyjęć powinny być dostosowane do potrzeb ludności, przy czym przynajmniej raz w tygodniu przyjęcia powinny się odbywać w ustalonym dniu po godzinach pracy.

W Radzie Gminy prowadzony jest rejestr skarg i wniosków¹⁵ (dalej: rejestr), analiza którego wykazała, że w okresie 1 stycznia 2023 r. – 31 grudnia 2023 r. wpisane zostały 3 sprawy do załatwienia przez Radę Gminy.

Ustalono, że 1 pismo¹⁶ nie stanowiło skargi w rozumieniu przepisów działu VIII kpa. Sprawa ta nie stanowi zatem przedmiotu prowadzonej kontroli i nie została poddana ocenie. Przedmiotowa sprawa nie powinna być zostać wpisana do rejestru.

Analiza dokumentacji wykazała, iż Rada Gminy w 2 przypadkach skargi uznała za bezzasadne¹⁷. Rozpatrzenie skarg nastąpiło z naruszeniem terminu, o którym mowa w art. 237 § 1 kpa. W jednym przypadku¹⁸ nie został spełniony obowiązek, o którym mowa w art. 237 § 4 kpa w związku z art. 36 kpa w razie niezakończona skargi w terminie organ zobowiązany jest zawiadomić stronę, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia, w tym z przyczyn niezależnych od organu.

Przy ocenie terminowości prowadzonych spraw uwzględnia się informowanie przez Przewodniczącego Rady Gminy skarżących o skierowaniu skargi do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. Wskazać jednak należy, że nie jest to prawidłowy sposób informowania o niezakończona skargi w terminie, o którym mowa w art. 237 § 4 kpa w związku z art. 36 kpa. Wyjaśnić należy, że rada jako organ kolegialny, zobowiązana jest do podejmowania decyzji w formie uchwał, a co za tym idzie, ani Przewodniczący Rady Gminy ani Komisja Skarg, Wniosków i Petycji, nie są

¹² akta kontroli str. 37-40

¹³ pismo z 5 lutego 2024 r., akta kontroli str. 141

¹⁴ pismo z 8 lutego 2024 r., akta kontroli str. 151

¹⁵ rejestr skarg i wniosków, akta kontroli str. 43-46

¹⁶ akta kontroli str. 86

¹⁷ akta kontroli str. 58-59, 111-112

¹⁸ akta kontroli str. 49

uprawnieni do podejmowania decyzji w imieniu całej Rady Gminy jako organu stanowiącego gminy. Zgodnie z przepisem art. 237 § 4 kpa w związku z art. 36 kpa w razie niezakończona skargi w terminie organ zobowiązany jest zawiadomić stronę, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia, w tym z przyczyn niezależnych od organu. Wskazać w tym miejscu należy, że zgodnie z art. 237 § 4 kpa w związku z art. 36 kpa o powyższych okolicznościach zawiadamia **organ administracji publicznej**, dlatego też informowanie skarżącego bez udziału organu kolegialnego, a jedynie przez Przewodniczącego Rady Gminy, powinno być stosowane jedynie w wyjątkowych sytuacjach, gdy nie ma możliwości zwołania w tym celu posiedzenia rady. Zauważyć również należy, że przekazywane informacje nie zawierały wszystkich wymaganych elementów, tj. w przypadku skarg w wyżej opisanym zawiadomieniu nie określano przyczyny niezakończona skargi w terminie, nie wskazywano konkretnego terminu załatwienia spraw („niezwłocznie”), a ponadto nie pouczano o prawie do wniesienia ponaglenia. Odnosząc się do wskazywania terminu załatwienia sprawy poprzez użycie sformułowania „niezwłocznie” wyjaśnić należy, że o załatwieniu skargi można mówić jedynie w przypadku, gdy rada podejmie uchwałę i skarżący zostanie o tym zawiadomiony, a zatem informując o nowym terminie załatwienia skargi powinno wskazywać się na konkretny termin, w którym zostanie wysłane pismo informujące o załatwieniu sprawy.

Ustalono, że dokonane przez Radę Gminy rozstrzygnięcia skarg podjęte zostały w formie uchwał. W jednym przypadku¹⁹ zawiadomienie o sposobie załatwienia skarg nie zawierało wszystkich elementów, o których mowa w art. 238 § 1 kpa w zw. z art. 239 § 1 kpa. Przewodnicząca Rady Gminy wypełniła obowiązek zawarty w uchwałach stanowiący o zawiadomieniu skarżącego o sposobie rozpatrzenia skargi.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono, że Rada Gminy dokonuje rejestracji skarg i wniosków oraz przechowuje związaną z nimi dokumentację w sposób ułatwiający kontrolę przebiegu i terminów załatwiania poszczególnych skarg i wniosków, o czym stanowi art. 254 kpa.

Na podstawie dokonanych ustaleń kontrolowany obszar oceniono **negatywnie**.

Stwierdzone nieprawidłowości:

- nieprzyjmowanie obywateli w sprawach skarg i wniosków zgodnie z art. 253 § 2 i 3 kpa,
- rozpatrzenie 1 skargi z naruszeniem terminu, o którym mowa w art. 237 § 1 kpa.

¹⁹ akta kontroli str. 111-112

- informowanie skarżących o nowym terminie załatwienia sprawy przez Przewodniczącego Rady Gminy bez podjętej w tej kwestii uchwały Rady Gminy, co stanowi naruszenie art. 237 § 4 kpa w związku z art. 36 kpa,
- brak w zawiadomieniu o sposobie załatwienia skargi uznanej za bezzasadną pouczenia o treści art. 239 kpa.

Przyczyną powyższych nieprawidłowości jest nieprawidłowa interpretacja przepisów kpa.

Skutkiem powyższych nieprawidłowości jest naruszenie przepisów kpa, w tym naruszenie zasady praworządności oraz szybkości i prostoty postępowania.

Osoby odpowiedzialne: Rada Gminy Sadlinki.

Ocena kontrolowanej działalności: negatywna.

Zalecenia/wnioski:

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej²⁰ zalecam:

1. wyznaczenie godzin przyjmowania obywateli w sprawach skarg i wniosków przynajmniej raz w tygodniu po godzinach pracy, zgodnie z art. 253 § 2 i 3 kpa oraz umieszczenie informacji w tym przedmiocie w widocznym miejscu w siedzibie jednostki organizacyjnej,
2. dotrzymywania terminów, o których mowa w przepisach działu VIII kpa,
3. informowanie skarżących o nowym/przewidywanym terminie załatwienia sprawy zgodnie z art. 237 § 4 kpa w związku z art. 36 kpa, w tym precyzyjne określanie terminu załatwienia skargi oraz podejmowanie uchwał w tym przedmiocie,
4. w uchwałach uznających rozpatrywaną skargę za bezzasadną zawieranie pouczenia wskazanego w art. 239 kpa.

Na podstawie art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli proszę o przedstawienie, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego dokumentu: informacji o sposobie wykonania zaleceń lub o przyczynach ich niewykorzystania.

Wojewoda Pomorski

Beata Rutkiewicz

/podpisano elektronicznie/

²⁰ t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 224